

ΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΠΙΣΜΟΥ

Διά μέσω της εν Τριδέντω συνόδου οι παπικοί αναθεματίζουν (εξοβελίζουν εκτός Εκκλησίας) τούς Αποστόλους, τούς Πατέρες της Εκκλησίας και Αυτόν τον Κύριο Ημών Ιησού Χριστό.

του Δ. Χ.

Η εν Τριδέντω σύνοδος του Παπισμού (1545-1563) θεωρείται υπ αυτού «Οικουμενική» και «κατέχει την πρώτην θέσιν εις την λίσταν των γενικών συνόδων», διότι επαναπροσδιώρισε το Λατινικό δόγμα και εισήγαγε σημαντικές μεταρρυθμίσεις, γεγονότα πού είχαν σπουδαιότατες επιδράσεις τόσο εντός όσο και εκτός του Παπισμού [1]. Σε λίγους, όμως, είναι γνωστό ότι, όπως γράφει ο Δοσίθεος Ιεροσολύμων, η εν λόγω σύνοδος «αναθεματίζει την Καθολική Εκκλησία, τούς αγίους πατέρας, τούς Αποστόλους, και αυτόν τον Χριστόν» [2]! Σκοπός του παρόντος είναι να καταστήση τις βλασφημίες αυτές ευρύτερα γνωστές. Κυρία πηγή μας είναι τα πρακτικά της εν λόγω συνόδου [3]. Θα αναφερθούμε σε λίγα μόνο σημεία.

1. Τρίτη συνεδρία (Φεβρ. 1546), Όρος που αφορά το Σύμβολο της Πίστεως. Αφού παρατίθεται το Σύμβολο με την προσθήκην του filioque, παραγγέλλεται ότι «όλοι όσοι δηλώνουν Χριστιανοί συμφωνούν απαραίτητως» με αυτό, αλλιώς είναι αιρετικοί. Έτσι, αναθεματίζεται η Εκκλησία και οι άγιοι Πατέρες, οι οποίοι θέσπισαν το Σύμβολο χωρίς την προσθήκη.

2. Εβδομή συνεδρία (Μάρτιος 1547), Κανόνες επί του Βαπτίσματος, Κανών 3: «Εάν τις είπη ότι εις την Ρωμαϊκήν Εκκλησίαν, η οποία είναι η μήτηρ και κυρία όλων των Εκκλησιών, δέν υπάρχει το αληθινόν δόγμα σχετικώς προς το μυστήριο του βαπτίσματος, ας είναι ανάθεμα». Όπως γράφει ο Δοσίθεος, «η καθολική Εκκλησία [δηλαδή η Ορθόδοξος] από των Αποστόλων παραλαβούσα, βαπτίζει εις τρεις καταδύσεις και αναδύσεις δια το τρισυπόστατον της Θεότητος και την τριήμερον Ανάστασιν». Οι δε παπικοί, που καινοτόμησαν το βάπτισμα, αναθεματίζουν με την εν λόγω σύνοδο όποιον λέει ότι η καινοτομία αυτή δεν ήταν καλή. Τουτέστιν, αναθεματίζουν την καθολική Εκκλησία, τούς αγίου πατέρες και τούς Αποστόλους, οι οποίοι άφησαν σαφή παραγγελία για την τελετουργίαν του βαπτίσματος [4].

3. Συνεδρία 13 (Οκτ. 1551) και 21 (Ιούλ. 1562), Όροι και κανόνες αφορωντες το μυστήριο της θείας Ευχαριστίας. Εδω οι παπικοί καινοτόμησαν το μέγα τούτο μυστήριο κατά δύο τρόπους. Πρώτον, απεφάσισαν ότι δέν είναι απαραίτητο να μεταδίδωνται τα θεια δώρα και με τα δύο είδη, του άρτου και του οίνου, αλλ αρκεί το ένα ειδος. Δεύτερον, απεφάσισαν ότι δέν είναι απαραίτητο να μεταδίδωνται τα θεια δώρα και στα παιδιά. Αναθεματίζουν δε όσους λένε ότι οι μεταρρυθμίσεις αυτές δέν εγιναν Ορθά. Συγκεκριμένα, στο τεταρτο κεφαλαίο της 21ης συνεδρίας εθέσπισαν τούς ακολουθους κανόνες:

Κανών 1: Εάν τις είπη ότι έκαστος και όλοι οι πιστοί του Χριστού υποχρεούνται, είτε κατόπιν εντολής του Θεού είτε από την ανάγκην δια την σωτηρίαν των, να λαμβάνουν και τα δύο είδη του αγιωτάτου μυστηρίου της Ευχαριστίας, ας είναι ανάθεμα.

Κανών 2: Εάν τις είπη ότι η αγία Καθολική Εκκλησία δέν ώρισεν δικαίως ότι οι λαϊκοί και οι κληρικοί πού δέν τελούν τον καθαγιασμόν των τιμών δώρων πρέπει να κοινωνούν μόνον από το είδος του άρτου, ή ότι έχει σφάλλει εις το θέμα τούτο, ας είναι ανάθεμα.

Κανών 4: Εάν τις είπη ότι η κοινωνία της Ευχαριστίας είναι απαραίτητος δια τα μικρά παιδιά πρην αυτά φθάσουν εις ηλικίαν ώστε ν αποφασίζουν μόνα των, ας είναι ανάθεμα.

Όπως γράφει και πάλι ο Δοσίθεος, «ο Κύριος μόνος ώρισε, Λάβετε, φάγετε, και πίετε εξ αυτού

πάντες, και οι άγιοι πατέρες ούτως εδέξαντο τούς λόγους του Κυρίου, ίνα πάντες οι Χριστιανοί δηλονότι τρώγωσι το σώμα και πίνωσι το αίμα, ο δε Πάπας εκαινοτόμησε κατά των αγίων και αυτού του Χριστού, και έκρινε τούς λαϊκούς μόνου του ενός είδους και ήτοι του άρτου κοινωνειν, τούτο δε εβεβαίωσαν πρότερον και εν Κωνσταντεία και Βασιλεία λατινικάί Σύνοδοι, απεδέχθη δε τούτο και η παρούσα μετά μεγάλης βλασφημίας, και γαρ αναθεματίζει τούς λέγοντας μη ευλόγως ποιησαι τούτο την ρωμαϊκήν Εκκλησίαν». και συνεχίζει: «ο Κύριος είπε, Λάβετε, φάγετε, και πίετε εξ αυτού πάντες, και η καθολική Εκκλησία απ αρχης παρείχε την κοινωνίαν του Μυστηρίου και τοις παιδίοις, η δε ρωμαϊκή, ήτοι η παπική Εκκλησία διώρισε μόνον τούς μεγάλους μεταλαμβάνειν, ουμήν και τα παιδιά, τούς δε λέγοντας μη ευλόγως ταύτα πεποιηκέναι την παπικήν Εκκλησίαν και διορίσαι, αναθεματίζει, και ούτω πάλιν αναθεματίζει την καθολικήν Εκκλησίαν, και τούς αγίους πατέρας, και αυτόν τον Χριστόν».

4. Εικοστή τετάρτη συνεδρία (Νοέμβριος 1563), Κανόνες αφορώντες το μυστήριον του γάμου, Κανών 7: «Εάν τις είπη ότι η Εκκλησία σφάλει διδάσκουσα ότι συμφώνως προς το ευαγγελικόν και αποστολικόν δόγμα ο δεσμός του γάμου δέν δύναται να λυθή μονομερώς λόγω μοιχείας· και ότι αμφοτέροι οι σύζυγοι, ή ακόμη και μόνον το αθών μέλος πού δέν εμοίχευσε, δέν δύναται να συνάψη έτερον γάμον εν όσω ζη το έτερον μέλος· και ότι είναι ένοχος μοιχείας ο σύζυγος πού χωρίζει την μοιχαλίδα γυναίκα του δια να συζευχθή με άλλην, όπως είναι και η σύζυγος πού χωρίζει τον μοιχόν άνδρα της δια να συζευχθή με άλλον, ας είναι ανάθεμα»

Σχολιάζοντας ο Δοσίθεος τον εν λόγω κανόνα, γράφει ότι η σύνοδος «αναθεματίζει τούς δια μοιχείαν ποιουντας διαζύγιον, και ούτως αναθεματίζει τον ειπόντα, Όστις απολύση την γυναίκα αυτού παρεκτός λόγου πορνείας, και την καθολικήν Εκκλησίαν, και τούς αγίους πατέρας». Δηλαδή, ενώ ο Χριστός είπε λόγο[5] πού επιτρέπει το διαζύγιο λόγω πορνείας, οι παπικοί τον αναθεματίζουν για τον λόγο αυτό!

Λοιπόν, υπέρβαλλε ο «παπομάστιξ» Δοσίθεος όταν έγγραφε ότι «ο παπισμός εστίν αντιχριστιανισμός» και «οι παπισταί μεμαρτυρημένοι ψευδοπλάσται»; Η μήπως έλεγε ψέματα όταν περιγράφε γεγονότα όπως το εξής: «ίνα δείξωσιν εαυτούς οι Λατίνοι αρχαίους και αδυσωπήτους εχθρούς των ορθοδόξων, συνέτριψαν το Τέμπλον του εν Βηθλεέμ Ναού . . . εχλεύαζον και κατεπάτουν τον τίμιον Σταυρόν και τάς αγίας Εικόνας ως ζωγραφίας δήθεν των Ρωμαίων, την δε εν τη έμπροσθεν του αγίου τάφου καμάρα αγίαν τράπεζαν, ένθα οι Πατριάρχαι διένειμαν το άγιον φως, κατέσκαψαν»[6];

Σημειώσεις

[1] Βλ. *Canons and Decrees of the Council of Trent*, Άγγλική μετάφρασις υπό Rev. H.J. Schroeder, O.P., Tan Books and Publishers, Illinois (1978), σελ. iii· και Έκκλησιαστική ‘Ιστορία: Άπ’ αρχης μέχρι σήμερον υπό Άρχιμ. Β.Κ. Στεφανίδου, Έκδ. Παπαδημητρίου, Β’ Έκδ., 1959, σελ. 606-611.

[2] Βλ. Δωδεκάβιβλος, Βιβλία ΙΑ’ και ΙΒ’, Έκδ. Β. Ρηγοπούλου, Θεσσαλονίκη, 1983, σελ. 34-36.

[3] Βλ. *Canons and Decrees of the Council of Trent*, έ.α. ’ Η μετάφρασις είναι του γράφοντος.

[4] Βλ. 50όν Κανόνα των ’ Αποστόλων, Πηδάλιον, 11η Έκδ., « Άστήρ», Άθηναι, 1993, σελ. 62-63.

[5] Βλ. Ματ. 5:32 και 19:9.

[6] Βλ. Δωδεκάβιβλος, έ.α., σελ. 19, 191 και 211.